

การประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี

THE EVALUATION OF THE CLASSROOM MANAGEMENT PROJECT OF STUDENT CARE AND
SUPPORT SYSTEM IN BANMIWITTAYA SCHOOL, LOPBURI PROVINCE

ทวิช แจ่มจำรัส

Twitch Jamjumrat

โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี

Ban Mi Witthaya School Lopburi Province

Email: twitch@gmail.com

Received 8 June 2022; Revised 28 August 2023; Accepted 31 August 2023.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ ในการประเมินโครงการครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิฟเพียท (CIPPIEST) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน จำนวน 306 คน ผู้ปกครอง จำนวน 306 คน และครู จำนวน 65 คน ของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี ปีงบประมาณ 2563 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามโอกาสทางสถิติ ด้วยการสุ่มแบบชั้นภูมิ ซึ่งการเก็บข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ นอกจากเก็บข้อมูลจากครูกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้ประเมินยังได้เก็บข้อมูลกับครูผู้รับผิดชอบงบประมาณของโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูที่ปรึกษาจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 14 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

การประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น (8 ประเด็นการประเมิน) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกตัวชี้วัด (24 ตัวชี้วัด) ดังนี้ 1) การประเมินบริบท พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด 3) การประเมินกระบวนการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด 4) การประเมินผลผลิต พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 5) การประเมินผลกระทบ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 6) ผลการประเมินประสิทธิภาพ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 7) ผลการประเมินความยั่งยืน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ตัวชี้วัด 8) การประเมินการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ; การจัดการชั้นเรียน; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purposes of this study were to assess the context evaluation, input factors evaluation, process evaluation, product evaluation, impact evaluation, effectiveness evaluation, sustainability evaluation, and transportability evaluation. The CIPPIEST was utilized as the evaluation tool for this project. The sample group included 306 students, 306 parents, and 65 teachers of Banmiwittaya School, Lopburi Province during the 2020 fiscal year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan tables, and stratified random sampling was employed for sample selection. Additionally, data were collected from one teacher responsible for the school budget and forty-three advisors. In total, fourteen copies of research instruments were used in this study. The data were analyzed in terms of percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study were as follows:

The overall evaluation of the classroom management project of student care and support system in Banmiwittaya School, Lopburi Province revealed that it passed all assessment criteria for eight issues and twenty-four indicators as follows: 1) Context evaluation met all two indicators' criteria at the high level. 2) Input factors evaluation met all two indicator criteria, with one at the high level and another at the highest level. 3) Process evaluation met all two indicators criteria at the highest level. 4) Outcome evaluation met all four indicators criteria at the highest level. 5) Impact evaluation met all four indicators' criteria at the highest level. 6) The effectiveness evaluation percentage met all four indicators' criteria at the highest level. 7) The sustainability evaluation percentage met all three indicators' criteria at the highest level. 8) The transportability evaluation percentage met all three indicators' criteria, with two at the high level and another at the highest level.

Keywords: The Evaluation, Classroom Management; Student Care and Support System

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินงาน จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้าง ความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยน เรียนรู้และความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจึงเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผนขั้นตอนชัดเจน ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาเพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพโดยยึดหลัก การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วม พัฒนา ร่วมแก้ปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้เป็น ระบบที่มุ่งวางพื้นฐานและแนวทางการดำเนินการ โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทเจตคติของผู้บริหาร ครู บุคลากร ทางการศึกษาให้มุ่งไปสู่ความรับผิดชอบต่อในการดูแลพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม สร้างความมั่นใจว่า นักเรียนทุกคนมีครูดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง ร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน รวมกลุ่มกันเป็น

เครือข่าย เพื่อช่วยเหลือกันเฝ้าระวัง ดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนบุตรหลาน มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข (Office of the Basic Education Commission, 2016: 8) ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพเป็นทรัพยากรบุคคลที่สมบูรณ์ให้สมกับข้อความที่ว่า “ดี เก่ง มีสุข” อีกทั้งจากแนวความคิดด้านการจัดการชั้นเรียน นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนซึ่ง ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (Pariyaporn Tangkhunanant, 2015 : 36) มีคำกล่าวสำหรับครูที่ทำหน้าที่ดูแลนักเรียนไว้ตอนหนึ่งว่า “การจัดการที่ดีเท่ากับสำเร็จไปแล้วเกินกว่าครึ่งหนึ่ง” การจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ช่วยสร้างบรรยากาศเชิงบวกสำหรับการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีหลักการและแนวคิดที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของแต่ละบุคคล มีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้สอนเอาใจใส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้เรียน และผู้เรียนมีความสนใจตั้งใจศึกษาเรียนรู้ในบทเรียนเกิดความรู้ ประสบการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการชั้นเรียนมากที่สุด ดังนั้นการจัดการชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งถึงวัตถุประสงค์สำคัญที่ควรเกิดขึ้นแก่นักเรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการชั้นเรียนในกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีครูที่ปรึกษาคอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในแต่ละวัน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งนี้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บูรณาการในด้านความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพรู้จักการประยุกต์ นำความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ ในขณะที่บริบทของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ ของจังหวัดลพบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,505 คน ซึ่งนักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่น จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดวินัย ติดเกม ใช้ยาเสพติด ขาดจิตสาธารณะ ทะเลาะวิวาท และเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การพนัน เป็นต้น ในการนี้โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จึงได้ดำเนินงานผ่านการทำโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้วิธีดำเนินการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีผู้ประเมินโครงการในครั้งนี้ คือ นายทวิช แจ่มจำรัส ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ซึ่งได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนแห่งนี้ตั้งแต่ปี 2560 ได้ร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการบริหารงานโครงการต่าง ๆ กับผู้อำนวยการโรงเรียนและทีมรองผู้อำนวยการโรงเรียนตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2560, 2561 และ 2562 ดังนั้นผู้ประเมินโครงการในฐานะคณะผู้บริหารของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา จึงได้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้ปรับปรุงโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบใหม่ ในปีงบประมาณ 2563 (1 ตุลาคม 2562 ถึง 30 กันยายน 2563) โดยนำแนวคิดการจัดการชั้นเรียนมากำหนดกิจกรรมในโครงการเพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องมีระบบและประสิทธิภาพ ซึ่งโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนี้เป็นโครงการที่คณะผู้บริหาร คณะครูทุกคน จะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือนักเรียนทุกคน จะส่งผลให้โรงเรียนผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิฟเพียท (CIPPIEST) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2007) ซึ่งได้ปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP รูปแบบเดิมมาปรับขยายการประเมินผลผลิต (Products Evaluation) เพิ่มมาอีก 4 ประเด็น แบ่งออกเป็น การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation : I) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation : E) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation : S) และการประเมินการถ่ายทอดความรู้ (Transportability

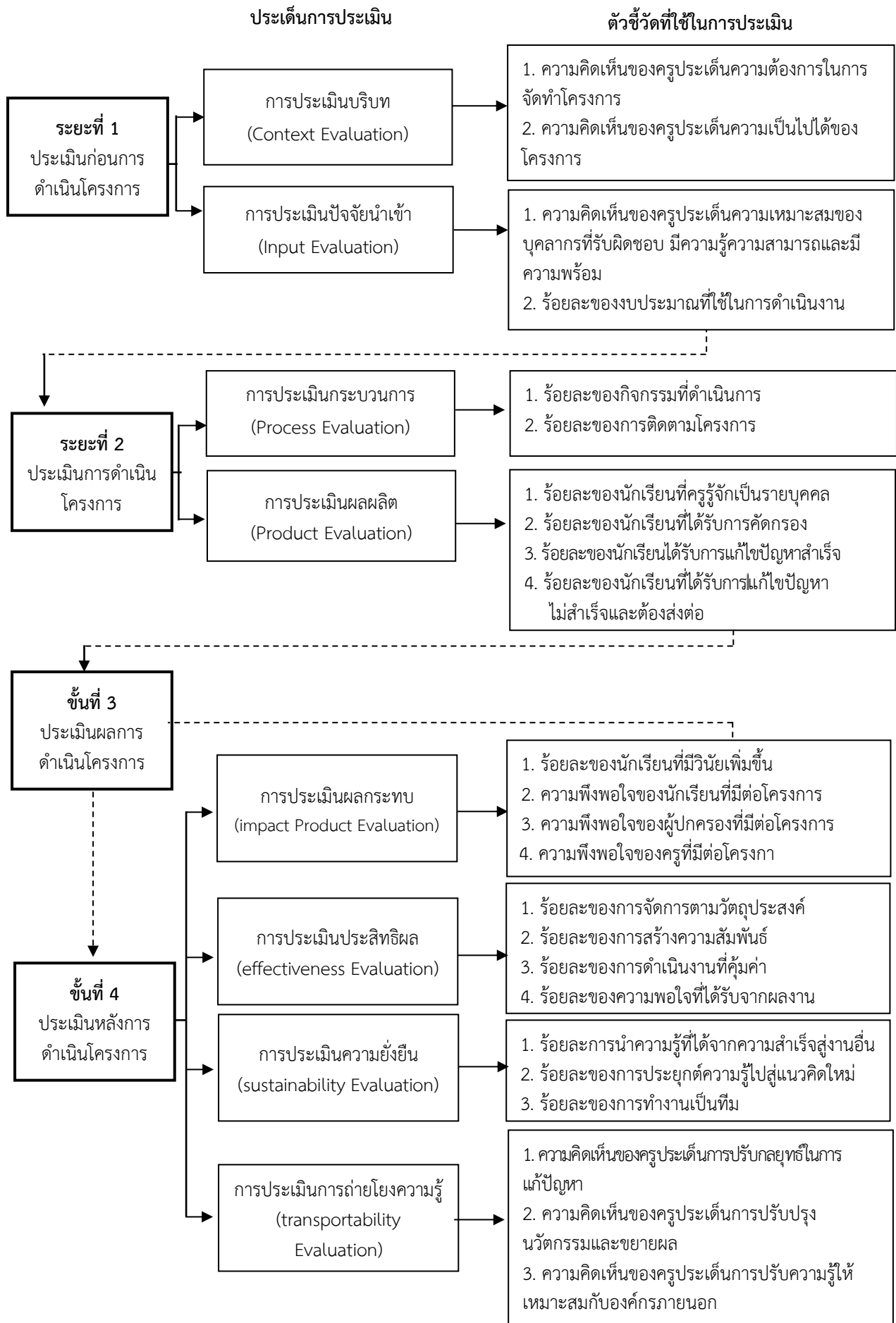
Evaluation : T) โดยส่วนขยายจากการประเมินผลนี้ ตามมติการประเมินที่เพิ่มขึ้นมีความหมาย ครอบคลุม รวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมทั้งหมด (Stufflebeam and Coryn, 2014) ทั้งนี้เพื่อความหมายของมติการประเมินโครงการมีมิติที่เพิ่มขึ้น ใช้การพิจารณาได้จากการตั้งคำถาม การประเมิน (Evaluation Questions) เพื่อนำมาประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมิน กระบวนการ (Process Evaluation) และประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ให้ได้สารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ตามโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จังหวัดลพบุรี เพื่อการปรับปรุงโครงการ และการทำโครงการใหม่ที่ต้องเนื่องในงบประมาณอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความต้องการในการจัดทำโครงการ และความเป็นไปได้ของโครงการ
- 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถและมีความพร้อม และความพอเพียงของงบประมาณ
- 3) เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ และการติดตามการปฏิบัติงานโครงการ
- 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนที่ได้รับการคัดกรอง นักเรียนที่ได้รับการแก้ไขปัญหามาได้สำเร็จ นักเรียนที่แก้ไขปัญหามาไม่สำเร็จและต้องส่งต่อ
- 5) เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการเกี่ยวกับนักเรียนที่มีวินัยเพิ่มขึ้น และความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูที่มีต่อโครงการ
- 6) เพื่อประเมินประสิทธิผล เกี่ยวกับการจัดการตามวัตถุประสงค์ การสร้างความสัมพันธ์ การดำเนินงานที่คุ้มค่า และความพึงพอใจที่ได้รับจากผลงาน
- 7) เพื่อประเมินความยั่งยืน เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากความสำเร็จไปสู่งานอื่น การประยุกต์ความรู้ไปสู่แนวคิดใหม่ และการทำงานเป็นทีม
- 8) เพื่อประเมินการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา การปรับปรุงนวัตกรรม และการขยายผล และการปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก

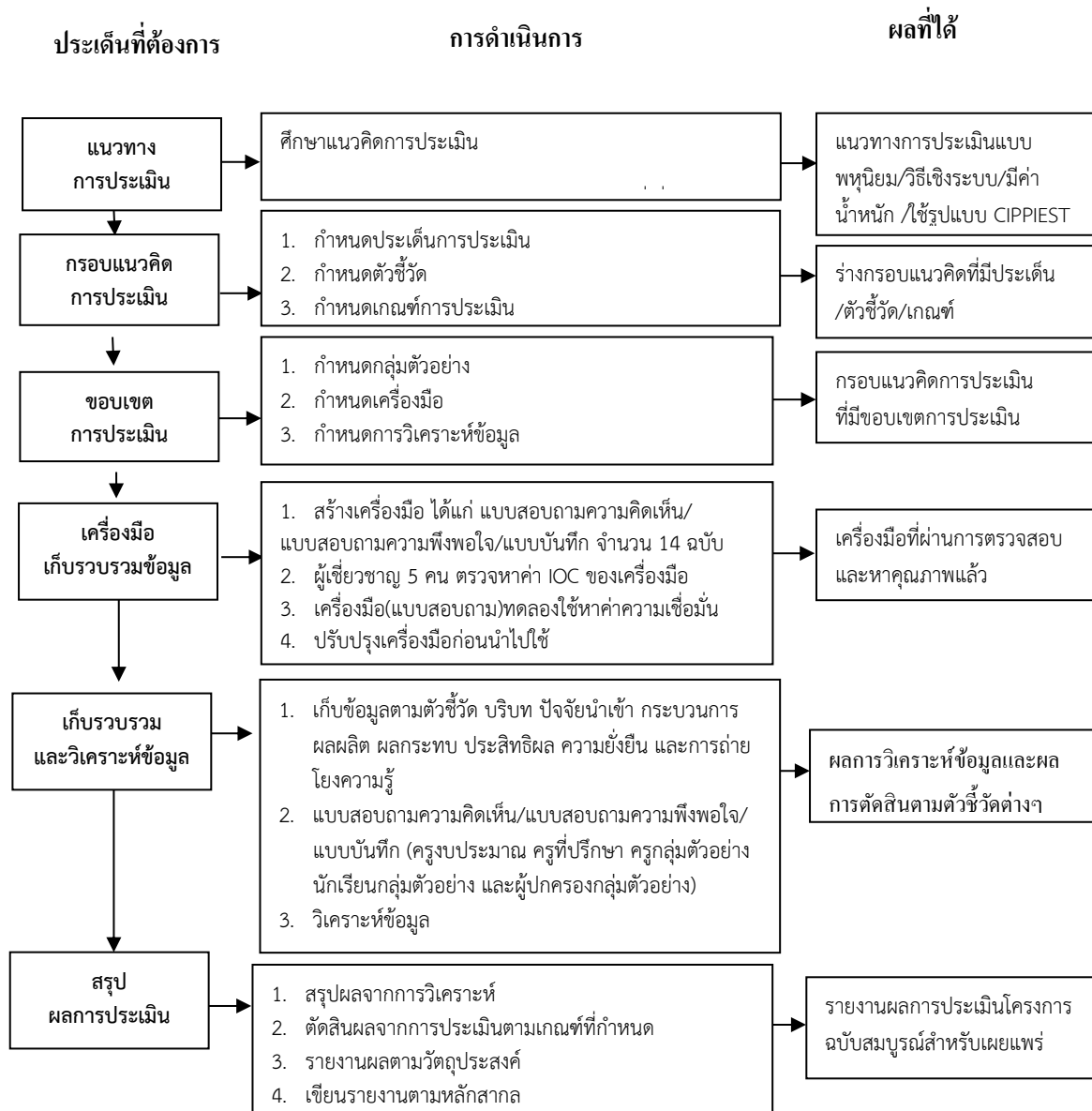
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินโครงการครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST ที่ประกอบด้วย บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดความรู้ (Transportability) ซึ่งรูปแบบการประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จังหวัดลพบุรี แสดงได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ในการประเมินโครงการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และครู โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ปีงบประมาณ 2563 ประกอบด้วย นักเรียน จำนวน 1,505 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1,505 คน และครู จำนวน 79 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และครู โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ปีงบประมาณ 2563 (ปีงบประมาณ 2563 เริ่ม 1 ตุลาคม 2562 ถึง 30 กันยายน 2563) หาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน

(Krejcie and Morgan, 1970 : 608) และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามโอกาสทางสถิติ (Probability Sampling) ด้วยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ประกอบด้วย นักเรียน จำนวน 306 คน ผู้ปกครอง จำนวน 306 คน และครู จำนวน 65 คน ซึ่งการเก็บข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ นอกจากเก็บข้อมูลจากครูกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ประเมินยังได้เก็บข้อมูลกับครูผู้รับผิดชอบงบประมาณของโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูที่ปรึกษาจำนวน 43 คน (จำนวนห้องเรียนตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 ห้อง)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 14 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 4 ฉบับ แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 3 ฉบับ และแบบบันทึก จำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าของครู ประเด็นความต้องการในการจัดทำโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อม 2) แบบบันทึกด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินงานโดยบันทึกจำนวนเงินที่เบิกจ่ายตามรายการที่ได้รับการจัดสรรที่มีต่อโครงการ การจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 3) แบบบันทึกด้านกระบวนการเกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 4) แบบบันทึกด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติงาน โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 5) แบบบันทึกผลผลิตด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6) แบบบันทึกผลผลิตด้านการได้รับการคัดกรองนักเรียน 7) แบบบันทึกการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนรายบุคคล 8) แบบบันทึกผลการมีวินัยของนักเรียน 9) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 10) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 11) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 12) แบบสอบถามความคิดเห็นด้านประสิทธิผล โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา 13) แบบสอบถามความคิดเห็นด้านความยั่งยืนโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา และ 14) แบบสอบถามความคิดเห็นด้านการถ่ายโยงความรู้ โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา ซึ่งเครื่องมือทั้ง 14 ฉบับผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือทุกฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เกี่ยวกับการประเมินบริบทของโครงการและการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าของครู ประเด็นความต้องการในการจัดทำโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อม โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2562) และ 2) แบบบันทึกด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินงานโดยบันทึกจำนวนเงินที่เบิกจ่ายตามรายการที่ได้รับการจัดสรรที่มีต่อโครงการ การจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูผู้รับผิดชอบงบประมาณของโรงเรียนเป็นผู้ตอบ (การเก็บข้อมูลการ

เบิกจ่ายงบประมาณทุกเดือนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 62 ถึง เดือนสิงหาคม 63 โดยใช้ข้อมูลสิ้นเดือน สิงหาคม 2563)

ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ดังนี้ 2.1) การประเมินกระบวนการ ได้แก่ การตรวจสอบกิจกรรมที่ดำเนินการและการติดตามโครงการ ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ (1) แบบบันทึกด้านกระบวนการเกี่ยวกับกิจกรรมที่ดำเนินการ โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563) (2) แบบบันทึกด้านกระบวนการเกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติงาน โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563) 2.2) การประเมินผลผลิต ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การแก้ปัญหาของนักเรียนรายบุคคล ด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ (1) แบบบันทึกผลผลิตด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาทุกห้องเป็นตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมกราคม 2563) (2) แบบบันทึกผลผลิตด้านการได้รับการคัดกรองนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาทุกห้องเป็นตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมกราคม 2563) (3) แบบบันทึกการแก้ไขปัญหาของนักเรียนรายบุคคล โดยนักเรียนที่ได้รับการคัดกรองตามโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563)

ระยะที่ 3 เก็บข้อมูลหลังดำเนินโครงการ ดังนี้ 3.1) การประเมินผลกระทบ ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบบันทึกผลการมีวินัยของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาทุกคนเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือน มีนาคม 2563) (2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563) และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการ การจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2563) 3.2) การประเมินด้านประสิทธิผล ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านประสิทธิผล โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนกรกฎาคม 2563) 3.3) การประเมินด้านความยั่งยืน ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นด้านความยั่งยืน โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนสิงหาคม 2563) 3.4) การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านการถ่ายโยงความรู้ โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ (เก็บข้อมูลเดือนกันยายน 2563)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) สถิติบรรยาย ได้แก่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) สถิติหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี มีดังนี้

1) การประเมินบริบท พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด คือ (1.1) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นความต้องการในการจัดทำโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.41) (1.2) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นความเป็นไปได้ของโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.43)

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด คือ (2.1) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.50) (2.2) ตัวชี้วัดร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (98.29%)

3) การประเมินกระบวนการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด คือ (3.1) ตัวชี้วัดร้อยละกิจกรรมที่ดำเนินการโครงการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (3.2) ตัวชี้วัดร้อยละการติดตามการปฏิบัติงานโครงการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%)

4) การประเมินผลผลิต พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด คือ (4.1) ตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่ครูรู้จักเป็นรายบุคคล ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (4.2) ตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการคัดกรอง ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (4.3) ตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (4.4) ตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่แก้ไขปัญหาไม่สำเร็จและต้องส่งต่อ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (0%)

5) การประเมินผลกระทบ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด คือ (5.1) ตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่มีวินัยเพิ่มขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (11.84%) (5.2) ตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.40) (5.3) ตัวชี้วัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.40) (5.4) ตัวชี้วัดความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.40)

6) ผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด คือ (6.1) ตัวชี้วัดร้อยละการจัดการตามวัตถุประสงค์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (6.2) ตัวชี้วัดร้อยละการสร้างความสัมพันธ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (6.3) ตัวชี้วัดร้อยละการดำเนินงานที่คุ้มค่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (6.4) ตัวชี้วัดร้อยละความพอใจที่ได้รับจากผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%)

7) ผลการประเมินความยั่งยืน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ตัวชี้วัด คือ (7.1) ตัวชี้วัดร้อยละการนำความรู้ที่ได้จากความสำเร็จไปสู่งานอื่น ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (100%) (7.2) ตัวชี้วัดร้อยละการประยุกต์ความรู้ไปสู่นวัตกรรมใหม่ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ใน

ระดับมากที่สุด (100%) (7.3) ตัวชี้วัดร้อยละการทำงานเป็นทีม ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (100%)

8) การประเมินการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด คือ (8.1) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นการปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.50) (8.2) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นการปรับปรุงนวัตกรรมและขยายผล ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.56) (8.3) ตัวชี้วัดความคิดเห็นของครูประเด็นการปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.51)

สรุปผลการวิจัย

การประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น (8 ประเด็นการประเมิน) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกตัวชี้วัด (24 ตัวชี้วัด) ดังนี้ 1) การประเมินบริบท พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ตัวชี้วัด 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด 3) การประเมินกระบวนการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด 4) การประเมินผลผลิต พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 5) การประเมินผลกระทบ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 6) ผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 7) ผลการประเมินความยั่งยืน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ตัวชี้วัด 8) การประเมินการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) จากผลการประเมินบริบท พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด แสดงให้เห็นว่าในทัศนะของครู มีความคิดเห็นว่ามีความต้องการในการจัดทำโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูยังมีความมั่นใจว่าโครงการนี้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และยังช่วยพัฒนานักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ให้มีวินัยในตนเองมากขึ้น อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งให้เห็นว่าโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นโครงการที่ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนได้อย่างแท้จริง มีความเป็นไปได้ ทั้งนี้การดำเนินโครงการให้สำเร็จต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการนี้โครงการมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการมีความชัดเจน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการอย่างเหมาะสม มีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิคม แก้วมณี (Kaewmanee N. 2013) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam ผลการศึกษาพบว่า การประเมินโครงการภาพรวมและรายด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านบริบทโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด แสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีจำนวนเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนิน บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มโครงการ มีความสามารถเพียงพอกับโครงการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งโครงการได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินการทุกกิจกรรม ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ จึงสอดคล้องกับคำกล่าวของ มาเรียม นิลพันธ์ (Nilphan, M. 2010) ที่ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การประเมินปัจจัยและ ทรัพยากรที่เอื้อต่อการดำเนินงานของโครงการในด้านบุคลากร งบประมาณ

3) จากผลการประเมินกระบวนการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด แสดงให้เห็นว่า โครงการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมกับนักเรียนทุกระดับชั้น และนักเรียนทุกคน กิจกรรมที่ดำเนินในโครงการ ได้แก่ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมสำรวจความพร้อมของนักเรียน กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมโฮมรูมพบครูที่ปรึกษา กิจกรรมมอบทุนการศึกษา กิจกรรมสัมภาษณ์นักเรียน กิจกรรมการประเมิน SDQ และ EQ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมนักเรียนแกนนำส่งเสริมด้านระเบียบวินัย กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมด้านยาเสพติด กิจกรรมเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมบันทึกส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมทดสอบความสามารถด้านภาษาไทย กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมเวทีคนเก่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กิจกรรมการสอนทักษะอาชีพ กิจกรรมการติดตามแก้ไขผลการเรียน เหตุผลสำคัญที่ทำให้กิจกรรมของโครงการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดำเนินการทุกกิจกรรม ซึ่งคณะผู้บริหาร คณะครู ครูผู้รับผิดชอบโครงการและกรรมการสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับโครงการ เห็นว่าการดำเนินโครงการจะสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ได้ จะต้องมีการบริหารจัดการกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและจำเป็นต้องมีการนิเทศติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับคำกล่าวของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission. 2008) ที่ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ทีมนำและทีมประสาน อันได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนในส่วนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมไปตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ

4) จากผลการประเมินผลผลิต พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลทุกคน ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 มีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 1,505 คน นักเรียนได้รับการคัดกรองทุกคน โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้คัดกรองนักเรียน ทำให้ครูสามารถหาวิธีเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ในการนี้นักเรียนที่ผ่านการคัดกรองจากครูที่ปรึกษาว่ามีปัญหาที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือ จำนวน 210 คนแบ่งประเภทของนักเรียนที่ปัญหาได้เป็น 3 ประเภทได้แก่ (1) ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 61 คน (2) ปัญหาด้านยาเสพติด จำนวน 52 คน และ (3) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 97 คน โดยนักเรียนที่มีปัญหา จำนวน 210 คน ได้รับการแก้ปัญหาและช่วยเหลือได้สำเร็จทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เหตุผลที่นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาได้สำเร็จ เนื่องจากทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตั้งแต่ตัวนักเรียนเอง ครู คณะผู้บริหารผู้ปกครองและครอบครัว ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ให้ความร่วมมือ ใส่ใจอย่างใกล้ชิด และหาวิธีช่วยเหลือกับนักเรียนที่มีปัญหา จนทำให้สามารถแก้ปัญหา นักเรียนได้สำเร็จครบทุกคนไม่มีนักเรียนที่ต้องได้รับการส่งต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ของ นันทรรัตน์ เกื้อหนู (Kueanun, N. 2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การส่งต่อ การส่งเสริมนักเรียน การคัดกรองและการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

5) จากผลการประเมินผลกระทบ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยวิทยา จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 (ปีงบประมาณ 2562) จำนวนนักเรียน 1,505 คน นักเรียนมีวินัยจำนวน 1,159 คน คิดเป็นร้อยละ 77 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 (ปีงบประมาณ 2563) จำนวนนักเรียน 1,505 คน นักเรียนมีวินัยจำนวน 1,337 คน คิดเป็นร้อยละ 88.84 ซึ่งผลการเปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีวินัยเพิ่มขึ้นระหว่างภาคเรียนที่ 2 และภาคเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 11.84 เหตุผลที่นักเรียนมีวินัยเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมตามโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 20 กิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมนักเรียนแกนนำส่งเสริมด้านระเบียบวินัย กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะเห็นว่านักเรียนมีวินัยเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณีรัตน์ อินทร์คง (Inkong, M. 2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการกระบวนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง ตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง คือความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบโครงการ

6) จากผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ตัวชี้วัด เนื่องจากโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ได้จัดทำขึ้นเกิดจากการกำหนดวัตถุประสงค์และการวางแผนร่วมกัน ผู้บริหารใช้ความรู้ ความสามารถกำหนดการวางแผนการดำเนินงานโครงการ ครูปฏิบัติงานได้ตามความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งในการดำเนินโครงการสมาชิกมีส่วนร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาระหว่างสมาชิกทุกครั้งที่ทำงาน และในการดำเนินจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า มีการวางแผนงานโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า สมเหตุสมผลเสมอ ใช้เวลาว่างในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร สามารถรู้ลำดับการทำงาน ก่อน-หลัง ได้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีการแยกแยะปัจจัยที่ไม่จำเป็นและละทิ้งไปจากการปฏิบัติงานได้ ซึ่งผลงานที่เกิดขึ้นเกิดจากการวางแผนร่วมกัน สมาชิกทำงานอย่างเข้าอกเข้าใจกันจนสำเร็จ สมาชิกทุกคนมีความรู้สึกภาคภูมิใจต่อผลงานที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงส่งผลให้โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีความพอใจที่ได้รับจากผลงาน ทำให้การประเมินประสิทธิผลของโครงการประสบผลสำเร็จ

7) จากผลการประเมินความยั่งยืน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก (1) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนำความรู้ที่ได้จากความสำเร็จไปสู่งานอื่น (2) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการประยุกต์ความรู้ไปสู่แนวคิดใหม่ และ(3) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการทำงานเป็นทีม ได้แก่ บุคลากรเห็นความสำคัญจากการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้เมื่อเผชิญปัญหาร่วมกัน รู้วิธีกำหนดจุดมุ่งหมายในทีม อีกทั้งทุกคนเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนเองเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน รู้จักสร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจระหว่างกันในการทำงานจึงทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จมีความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ราไพ แสงนิกุล (Sangnikul R. 2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ภาพสินธุ์ เขต 2 โดยใช้ รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านความยั่งยืนโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

8) จากผลการประเมินการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ตัวชี้วัด เนื่องจาก (1) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา (2) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการปรับปรุงนวัตกรรมและการขยายผล และ (3) โครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก อีกทั้งการถ่ายโยงความรู้ที่ได้รับจากโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถนำไปขยายผลให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัตติกา ศรีมหาโร (Srimahawaro, K. 2013) ได้ทำการประเมินโครงการครอบครัวร่วมทำนุมนำปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว โดยใช้แนวคิดการประเมินการประเมินแบบ CIPPIEST Model ผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการถ่ายโยงความรู้โครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1) ข้อเสนอเชิงนโยบาย

(1) ผู้บริหารควรชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงาน ในโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากกว่านี้ เพื่อคุณภาพของนักเรียนอย่างสูงสุด

(2) ในการจัดทำโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรสำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และเพิ่มจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการให้มากกว่านี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

(3) การปฏิบัติตามกิจกรรมของโครงการมีหลายกิจกรรมที่ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น นักจิตวิทยา นักสาธารณสุข ในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละคน จึงควรขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือ และติดตามผลในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์

2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) จากข้อมูลการประเมินผลผลิต พบว่า ควรมีการพัฒนาต่อยอดเพิ่มเติม คือ ขั้นที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ขั้นที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ขั้นที่ 3 การป้องกันและแก้ไขปัญา ขั้นที่ 4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ขั้นที่ 5 การส่งต่อ ซึ่งโรงเรียนควรมีการดำเนินการส่งต่อภายในและภายนอกต่อไป

(2) จากข้อมูลการประเมินประสิทธิผล พบว่า ต้องมีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือที่กำหนดไว้ โดยเป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากโครงการ กับเป้าหมายของโครงการที่ได้กำหนดไว้ จากแนวทางสำคัญคือ (1) การจัดการตามวัตถุประสงค์ (2) การสร้างความสัมพันธ์ (3) การดำเนินงานที่คุ้มค่า และ 4) ความพอใจที่ได้รับจากผลงาน ดังนั้นจึงควรดำเนินกิจกรรมในโครงการอย่างต่อเนื่อง

(3) จากข้อมูลการประเมินความยั่งยืน พบว่า ต้องการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนนั้นมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ มี

ตัวชี้วัด 3 ตัว คือ (1) การนำความรู้ที่ได้จากความสำเร็จไปสู่งานอื่น (2) การประยุกต์ความรู้ไปสู่แนวคิดใหม่ และ(3) การทำงานเป็นทีม ดังนั้นจึงควรดำเนินกิจกรรมในโครงการอย่างต่อเนื่อง

(4) จากข้อมูลการประเมินการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ต้องมีการนำโครงการที่ประสบความสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่นๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้ต้องมีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนนำไปขยายผลต่อยอดในองค์กรภายนอกได้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทางการบริหาร เพราะมีทั้งความกว้าง ความลึก รวมไปถึงความละเอียดอ่อน สามารถเกิดประสิทธิผลของระบบปฏิบัติการที่มีผลกระทบต่อสาธารณชนได้เป็นอย่างดี

3) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรประเมินโครงการอื่นๆ ในโรงเรียนโดยใช้แบบชีพเพียท (CIPPIEST)
- (2) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการการจัดการ ชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการดำเนินโครงการการจัดการชั้นเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (4) สามารถนำรูปแบบการประเมินชีพเพียท (CIPPIEST) มาประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรเพื่อนำไปพิจารณาว่าจะยกเลิกโครงการ/กิจกรรม หรือพัฒนาหลักสูตรในด้านต่างๆ ต่อไป

References

- Srimahawaro, K. (2013).Assessment of the Family Joining in Philosophy Project of Sufficiency Economy at Ban Sra Bua School. Nakbutr Review Journal Nakhon Si Tham Rajabhat University. Year 6 (2). July - December 2014,
- Kueanun, N. (2010). Implementation of the student care and support system of educational institutions that affect the quality of life of students under Prachuap Khiri Khan Educational Service Area Office 1 . Master of Education Thesis Branch of Educational Administration. Phetchaburi : Phetchaburi Rajabhat University,
- Kaewmanee N. (2013).Assessment of the student support system project. Thesaban School 3 (Wat Sala Hua Yang), Songkhla Municipality Songkhla Province Songkhla: Thesaban School 3,
- Tangkunan, P. (2020).Classroom management and learning resources. Bangkok: Min Service Supply, 2015. Pakin Chaiwong. Assessment Report of Morality and Ethics Promotion Project in Pa Kang Wittaya School. According to the way of the Buddhist school with the activity "PAKANG Model". Uttaradit : Pakang Witthaya School Uttaradit Educational Service Area Office, Area 2,
- Inkong, M. (2008). Assessment of the Educational Quality Development and Upgrading Process Project in Small Schools Under the Surat Thani Educational Service Area Office 2 . Master of Education Thesis. Field of study: Educational Administration. Surat Thani : Graduate School Suratthani Rajabhat University,

- Nilphan, M. (2010). Evaluation of decision-making curriculum using a systematic approach using the CIPP Model. Nakhon Pathom: Silpakorn University,
- Sangnikul R. (2016). Evaluation of the Thailand Little Scientists House Project: A Case Study of Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 . Master of Education Thesis. Department of Education Research and Evaluation. Mahasarakham : Graduate School Rajabhat Maha Sarakham University,
- Office of the Basic Education Commission. (2008). Strengthening the student support system Student Training Handbook: Fellow Counselor (YC – Youth Counselor) for guest speakers. Bangkok : Freight and Parcel Organization,
- Krejcie, R.V. (1970). and Morgan, D.W.. Determining Sample Size for Research Activities. Educational and psychological measurement, 30 (3) : 607-610,
- Stufflebeam, D.L.. (2007). Evaluation theory, Models and Applications. San Francisco. CA : Jossey-Bass,
- Stufflebeam, D. L., and Coryn, C. L. S.. (2014). Evaluation: Theory models and applications. (2nd eds.). San Francisco : Jossey-Bass,

